

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC01	Educación infantil	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0012	Autonomía persoal e saúde infantil	2018/2019	7	155	155

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	PILAR ARES FONDEVILA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Esta programación desenvólvese para o módulo Autonomía persoal e saúde infantil, pertencente ao Ciclo formativo de grao superior de educación infantil; tomado como referencia o Decreto 226/2008 polo que se establece o título de Técnico superior en educación infantil e introducindo as adaptacións necesarias para adecuar a docencia ás características do alumnado e as características do contorno sociocultural do centro.

Baseándonos para esta adecuación, ademais no perfil profesional do título, Competencia xeral e Competencias profesionais, persoais e sociais e que se concretan no Decreto do Currículo como segue:

Perfil profesional do título: O perfil profesional do título de técnico superior en educación infantil determinase pola súa competencia xeral, polas súas copetencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e de ser o caso Unidades de Competencia do Catálogo nacional de Cualificacións profesionais incluídas no título.

Competencia xeral: A competencia xeral deste título consiste en deseñar, por en práctica e avaliar proxectos e programas educativos de atención á infancia no primeiro ciclo de educación infantil no ámbito formal consonte a proposta pedagóxica elaborada por un mestre ou unha mestra coa especialización en educación infantil ou título de grao equivalente, e en toda a etapa no ámbito non formal, xerando contornos seguros e en colaboración con profesionais e coas familias.

Competencias profesionais, persoais e sociais:

As competencias profesionais, persoais e sociais deste título son as que se relacionan a seguir:

- a) Programar a intervención educativa e de atención social á infancia a partir das directrices do programa da institución e das características individuais, do grupo e do contexto.
- b) Organizar os recursos para o desenvolvemento da actividade respondendo ás necesidades e ás características dos nenos e das nenas.
- c) Desenvolver as actividades programadas empregando as estratexias metodolóxicas e os recursos apropiados, e creando un clima de confianza.
- d) Deseñar e aplicar estratexias de actuación coas familias, no marco das finalidades e os procedementos da institución, para mellorar o proceso de intervención.
- e) Responder ás necesidades dos cativos e das cativas, así como das familias que requiran a participación de profesionais ou servizos, utilizando os recursos e os procedementos axeitados.
- f) Actuar ante continxencias relativas ás persoas, aos recursos ou ao medio, transmitindo seguridade e confianza, e aplicando, de ser o caso, os protocolos de actuación establecidos.
- g) Avaliar o proceso de intervención e os resultados obtidos, elaborar e xestionar a documentación asociada ao proceso, e transmitir a información co fin de mellorar a calidade do servizo.
- h) Manter actualizados os coñecementos científicos e técnicos relativos á propia actividade profesional, utilizando os re-cursos existentes para a aprendizaxe ao longo da vida.
- i) Actuar con autonomía e iniciativa no deseño e na realización de actividades, con respecto polas liñas pedagóxicas e de actuación da institución en que se desenvolva a actividade.
- j) Manter relacións fluídas cos nenos e as nenas, coas súas familias, cos membros do seu grupo e con outro persoal profesional, amosando habilidades sociais e capacidade de xestión da diversidade cultural, e achegar solucións para os conflitos que se presenten.
- k) Xerar contornos seguros, respectando a normativa e os protocolos de seguridade na planificación e no desenvolvemento das actividades.
- l) Exercer os dereitos e cumprir as obrigas que deriven das relacións laborais, consonte o establecido na lexislación.
- m) Xestionar a propia carreira profesional, analizando oportunidades de emprego, autoemprego e aprendizaxe.
- n) Crear e xestionar unha pequena empresa, realizando o estudo da viabilidade de produtos, de planificación da produción e de comercialización.
- o) Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e de responsabilidade.

O módulo de Autonomía e Saúde Infantil está asociado á unidade de competencia:

UC1029_3: desenvolver programas de adquisición e adestramento en hábitos de autonomía e saúde, e programas de intervención en situacións de risco.

Isto nos permitirá traballar de cara a conseguir o rol do posto de traballo propio de este ciclo formativo que se traducirá en actividades específicas con resultados concretos, na adaptación en función das variacións que se dan na práctica do traballo e nos procesos productivos, actuar correctamente ante anomalías, dirixir o conxunto do traballo e acadar os obxectivos da organización, así como establecer prioridades e actuar en coordinación con outros departamentos.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Crecedemento e desenvolvemento infantil	Descríbense os conceptos de crecedemento e desenvolvemento dos nenos e nenas e os factores que influen nos mesmos. Explicanse as características do desenvolvemento funcional dos aparatos e sistemas do organismo e descríbense os parámetros básicos e os procedementos de medida para o seguimento do <u>crecedemento e desenvolvemento dos nenos e nenas</u>	25	10
2	Hixiene e saúde infantil	Aborda os contidos relacionados co concepto de hixiene e os procedementos para a hixiene dos nenos e nenas na etapa de 0 a 6 anos	30	20
3	Alimentación na etapa infantil	Estúdanse todos os aspectos relacionados coa alimentación e nutrición na etapa infantil, e a elaboración de diferentes tipos de dietas para nenos e nenas de 0 a 6 anos	25	20
4	O descanso na etapa infantil	Trabállanse as características fisiolóxicas dos sono e as necesidades dos nenos e as nenas de 0 a 6 anos en relación ao sono e o descanso infantil	25	15
5	Hábitos de autonomía persoal e saúde	Descríbese o concepto de hábitos, e o proceso de adquisición do mesmo na etapa infantil	25	20
6	Educación para a saúde	Dase unha visión xeral do concepto de saúde reseñando a importancia da educación para a saúde no entorno, escolar, familiar e social dos nenos e nenas, así como o plantexamento que dende a escola se fai da <u>educación para a saúde na etapa de 0 a 6 anos</u> .	25	15

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Crecedemento e desenvolvemento infantil	25

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica actividades educativas de atención ás necesidades básicas dos pequenos e das pequenas analizando as pautas de alimentación, hixiene e descanso, e os patróns de crecedemento e desenvolvemento físico.	NO
RA4 - Realiza actividades de atención ás necesidades básicas e de adquisición de hábitos de autonomía dos cativos e das cativas, e xustifica as pautas de actuación.	NO
RA5 - Intervén en situacións de especial dificultade ou risco para a saúde e para a seguridade dos cativos e das cativas, e relaciona a súa actuación cos protocolos establecidos para a prevención e a intervención en casos de doenza ou accidente.	NO
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención en relación coa satisfacción das necesidades básicas e a adquisición de hábitos de autonomía persoal, e xustifica a selección das estratexias e dos instrumentos empregados.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as etapas do desenvolvemento físico e os factores que inflúen nel.
CA1.2 Descríbense os parámetros básicos para o seguimento no desenvolvemento físico dos nenos e das nenas.
CA4.5 Aplicáronse estratexias metodolóxicas para favorecer o desenvolvemento da autonomía persoal nos cativos e nas cativas.
CA5.2 Identifícanse os principais factores implicados no proceso de doenza-saúde.
CA5.5 Indícanse os criterios e os síntomas máis salientables para a identificación das principais doenzas infantís, e describíronse os protocolos de actuación.
CA6.1 Identifícanse as fontes de información e as técnicas de seguimento do desenvolvemento físico e da adquisición de hábitos, e a detección de situacións de risco.

4.1.e) Contidos

Contidos
Crecedemento e desenvolvemento físico de cero a seis anos: etapas, características e trastornos máis frecuentes.
Valoración da atención ás necesidades básicas como momento educativo.
Factores que inflúen no crecedemento e no desenvolvemento infantil.
Parámetros básicos para o seguimento no desenvolvemento físico dos nenos e das nenas.
Identificación de axudas técnicas para a mobilidade e a comunicación na infancia.
Trastornos derivados da discapacidade e de situacións de inadaptación social. Pautas de intervención.
Interpretación de instrumentos e datos sobre a evolución dos parámetros físicos.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Hixiene e saúde infantil	30

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica actividades educativas de atención ás necesidades básicas dos pequenos e das pequenas analizando as pautas de alimentación, hixiene e descanso, e os patróns de crecemento e desenvolvemento físico.	NO
RA3 - Organiza os espazos, os tempos e os recursos da intervención en relación cos ritmos infantís e a necesidade das rutinas dos nenos e das nenas de cero a seis anos e, de ser o caso, coas axudas técnicas que cumpran.	NO
RA4 - Realiza actividades de atención ás necesidades básicas e de adquisición de hábitos de autonomía dos cativos e das cativas, e xustifica as pautas de actuación.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Descríbense as características e as necesidades dos pequenos e das pequenas en relación coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.9 Identifícanse os principais trastornos e conflitos relacionados coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.11 Deseñáronse ambientes aptos e seguros para a satisfacción das necesidades de alimentación, hixiene e descanso.
CA3.3 Preparouse o espazo e as condicións máis acaídas para o descanso, a hixiene e a alimentación.
CA3.6 Seleccionáronse os obxectos e os recursos materiais necesarios para traballar cos hábitos de alimentación, hixiene, descanso, etc.
CA4.3 Aplicáronse as técnicas de alimentación, aseo e hixiene infantil de bebés.

4.2.e) Contidos

Contidos
Aseo e hixiene persoal.
Vestido, calzado e outros obxectos de uso persoal.
Identificación de trastornos relacionados coa alimentación, co descanso e coa hixiene.
Determinación de instalacións e dos materiais para a alimentación, a hixiene e o descanso dos pequenos e das pequenas.
Adecuación de espazos e recursos para favorecer a autonomía dos pequenos e das pequenas.
Análise das rutinas na organización do tempo.
Análise de prácticas concretas de hixiene no ámbito da educación infantil.
Análise do proceso que as nenas e os nenos seguen no control de esfínteres.
Aplicación de técnicas para o aseo e a hixiene infantís.
Prevención de riscos relacionados coa saúde e a seguridade infantís.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Alimentación na etapa infantil	25

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica actividades educativas de atención ás necesidades básicas dos pequenos e das pequenas analizando as pautas de alimentación, hixiene e descanso, e os patróns de crecemento e desenvolvemento físico.	NO
RA3 - Organiza os espazos, os tempos e os recursos da intervención en relación cos ritmos infantís e a necesidade das rutinas dos nenos e das nenas de cero a seis anos e, de ser o caso, coas axudas técnicas que cumbran.	NO
RA4 - Realiza actividades de atención ás necesidades básicas e de adquisición de hábitos de autonomía dos cativos e das cativas, e xustifica as pautas de actuación.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Identifícanse os tipos de alimentación da infancia.
CA1.4 Descríbense as características e as necesidades dos pequenos e das pequenas en relación coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.5 Identifícanse os criterios axeitados na elaboración de menús.
CA1.6 Elaboráronse tipos de dietas e menús adaptados ás características persoais: idade, alerxias, intolerancias alimentarias, etc.
CA1.7 Analizáronse as pautas de actuación na manipulación dos alimentos.
CA1.9 Identifícanse os principais trastornos e conflitos relacionados coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.11 Deseñáronse ambientes aptos e seguros para a satisfacción das necesidades de alimentación, hixiene e descanso.
CA3.3 Preparouse o espazo e as condicións máis acaídas para o descanso, a hixiene e a alimentación.
CA3.6 Seleccionáronse os obxectos e os recursos materiais necesarios para traballar cos hábitos de alimentación, hixiene, descanso, etc.
CA3.8 Comprobouse que o ambiente, os materiais e equipamentos específicos cumbran as normas de hixiene e seguridade establecidas na normativa.
CA4.3 Aplicáronse as técnicas de alimentación, aseo e hixiene infantil de bebés.

4.3.e) Contidos

Contidos
Identificación de trastornos relacionados coa alimentación, co descanso e coa hixiene.
Principais afeccións alimentarias: alerxias e intolerancias. Dietas tipo.
Alimentación: tipos.
Análise das características e das pautas da alimentación infantil.
Análise da información dos produtos alimentarios. Calidade alimentaria.
Criterios para a elaboración de menús infantís.
Elaboración de menús adecuados ás necesidades derivadas dos trastornos alimentarios, tendo en conta as alerxias e as intolerancias.

Contidos

Manipulación dos alimentos.

Determinación de instalacións e dos materiais para a alimentación, a hixiene e o descanso dos pequenos e das pequenas.

Alteracións e conservación dos alimentos.

Adecuación de espazos e recursos para favorecer a autonomía dos pequenos e das pequenas.

Análise das rutinas na organización do tempo.

Aplicación de técnicas para a alimentación de bebés.

Manipulación hixiénica dos alimentos.

Prevenção de riscos relacionados coa saúde e a seguridade infantís.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O descanso na etapa infantil	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica actividades educativas de atención ás necesidades básicas dos pequenos e das pequenas analizando as pautas de alimentación, hixiene e descanso, e os patróns de crecemento e desenvolvemento físico.	NO
RA2 - Programa intervencións educativas para favorecer o desenvolvemento de hábitos de autonomía persoal nos cativos e nas cativas en relación coas estratexias de planificación educativa e os ritmos de desenvolvemento infantil.	NO
RA3 - Organiza os espazos, os tempos e os recursos da intervención en relación cos ritmos infantís e a necesidade das rutinas dos nenos e das nenas de cero a seis anos e, de ser o caso, coas axudas técnicas que cumpran.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Descríbense as características e as necesidades dos pequenos e das pequenas en relación coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.9 Identifícanse os principais trastornos e conflitos relacionados coa alimentación, a hixiene e o descanso.
CA1.11 Deseñáronse ambientes aptos e seguros para a satisfacción das necesidades de alimentación, hixiene e descanso.
CA2.10 Explicouse o papel das persoas adultas na adquisición da autonomía infantil.
CA3.3 Preparouse o espazo e as condicións máis acaídas para o descanso, a hixiene e a alimentación.
CA3.4 Organizáronse os tempos respectando os ritmos infantís e o equilibrio entre os períodos de actividade e de descanso.
CA3.6 Seleccionáronse os obxectos e os recursos materiais necesarios para traballar cos hábitos de alimentación, hixiene, descanso, etc.

4.4.e) Contidos

Contidos
Identificación das necesidades e dos ritmos de descanso e de sono infantís.
Identificación de trastornos relacionados coa alimentación, co descanso e coa hixiene.
Autonomía persoal na infancia: pautas de desenvolvemento.
Valoración do papel das persoas adultas na adquisición da autonomía persoal dos cativos e das cativas.
Determinación de instalacións e dos materiais para a alimentación, a hixiene e o descanso dos pequenos e das pequenas.
Adecuación de espazos e recursos para favorecer a autonomía dos pequenos e das pequenas.
Análise das rutinas na organización do tempo.
Organización da actividade: importancia dos ritmos individuais e do equilibrio entre a actividade e o descanso.
Valoración da coordinación coas familias e con outras persoas profesionais para a atención dos cativos e das cativas.
Prevenção de riscos relacionados coa saúde e a seguridade infantís.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Hábitos de autonomía persoal e saúde	25

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica actividades educativas de atención ás necesidades básicas dos pequenos e das pequenas analizando as pautas de alimentación, hixiene e descanso, e os patróns de crecemento e desenvolvemento físico.	NO
RA2 - Programa intervencións educativas para favorecer o desenvolvemento de hábitos de autonomía persoal nos cativos e nas cativas en relación coas estratexias de planificación educativa e os ritmos de desenvolvemento infantil.	NO
RA3 - Organiza os espazos, os tempos e os recursos da intervención en relación cos ritmos infantís e a necesidade das rutinas dos nenos e das nenas de cero a seis anos e, de ser o caso, coas axudas técnicas que cumpran.	NO
RA4 - Realiza actividades de atención ás necesidades básicas e de adquisición de hábitos de autonomía dos cativos e das cativas, e xustifica as pautas de actuación.	NO
RA5 - Intervén en situacións de especial dificultade ou risco para a saúde e para a seguridade dos cativos e das cativas, e relaciona a súa actuación cos protocolos establecidos para a prevención e a intervención en casos de doenza ou accidente.	NO
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención en relación coa satisfacción das necesidades básicas e a adquisición de hábitos de autonomía persoal, e xustifica a selección das estratexias e dos instrumentos empregados.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Descríbense as pautas de actuación en relación ao aseo, a hixiene, o vestido, o descanso e o sono infantil.
CA1.10 Propuxéronse actividades, recursos e estratexias acaídas para a satisfacción das necesidades básicas dos pequenos e das pequenas.
CA1.12 Establecéronse os elementos materiais, espaciais e temporais que interveñen na planificación e no desenvolvemento das rutinas diarias.
CA1.13 Relacionouse o xeito de atención de cada necesidade básica coas características dos cativos e das cativas.
CA1.14 Valorouse a importancia educativa das actividades relacionadas coa satisfacción das necesidades básicas.
CA2.1 Descríbense as fases do proceso de adquisición de hábitos.
CA2.2 Formuláronse obxectivos acordes ás posibilidades de autonomía pequenos e das pequenas.
CA2.3 Estableceuse a secuencia das aprendizaxes de autonomía persoal a partir das características evolutivas dos pequenos e das pequenas.
CA2.4 Deseñáronse ambientes favorecedores da autonomía persoal na infancia.
CA2.5 Establecéronse estratexias e instrumentos para a detección de elementos que dificulten a adquisición da autonomía persoal dos cativos e das cativas.
CA2.6 Propuxéronse actividades axeitadas para a adquisición de hábitos de autonomía persoal das nenas e dos nenos.
CA2.7 Identifícanse os conflitos e os trastornos relacionados coa adquisición de hábitos de autonomía na infancia.
CA2.8 Valorouse a importancia da adquisición da autonomía persoal para a construción dunha autoimaxe positiva e do seu desenvolvemento integral, por parte do cativo e da cativa.
CA2.9 Valorouse a importancia da colaboración da familia na adquisición e na consolidación de hábitos de autonomía persoal.
CA3.1 Explicouse o papel das rutinas no desenvolvemento infantil e a súa influencia na organización temporal da actividade do centro.
CA3.2 Establecéronse as rutinas diarias para a alimentación, a hixiene e os descanso.

Criterios de avaliación
CA3.5 Achegáronse solucións ante as dificultades detectadas.
CA3.6 Seleccionáronse os obxectos e os recursos materiais necesarios para traballar cos hábitos de alimentación, hixiene, descanso, etc.
CA3.9 Valorouse a importancia de respectar os ritmos individuais dos cativos e das cativas.
CA4.1 Levouse a cabo a intervención con adecuación ás características individuais dos pequenos e das pequenas, aos criterios metodolóxicos previstos e aos recursos dispoñibles.
CA4.2 Descríbóronse as estratexias para satisfacer as necesidades de relación nas rutinas diarias.
CA4.4 Estableceuse unha relación educativa cos nenos e coas nenas.
CA4.6 Respectáronse os ritmos individuais.
CA4.9 Respondeuse adecuadamente ante as continxencias.
CA4.10 Valorouse o papel do persoal educador na satisfacción das necesidades básicas e no desenvolvemento da autonomía dos cativos e das cativas.
CA5.10 Establecéronse e mantivéronse relacións de comunicación efectivas coas familias e, de ser o caso, con profesionais, seguindo os procedementos previstos.
CA6.2 Seleccionáronse os indicadores e os instrumentos axeitados para o control e o seguimento da evolución dos cativos e das cativas, e do proceso de intervención.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexistráronse os datos no soporte establecido.
CA6.5 Interpretouse correctamente a información recollida.
CA6.6 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.7 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración das familias e doutro persoal profesional.
CA6.8 Elaboráronse informes sobre a evolución na adquisición de hábitos, a satisfacción das necesidades básicas e os trastornos nestes ámbitos dirixidos ás familias e a outro persoal profesional.
CA6.9 Valorouse a importancia da avaliación para dar unha resposta acaída ás necesidades básicas dos cativos e das cativas.

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Análise de estratexias educativas de creación e mantemento de hábitos relacionados coa alimentación, co descanso, co control de esfínteres e coa autonomía persoal nas actividades da vida cotiá infantil.</p> <p>Identificación de conflitos e trastornos relacionados coa adquisición de hábitos de autonomía persoal.</p> <p>Valoración da autonomía persoal no desenvolvemento integral dos cativos e das cativas.</p> <p>Análise das rutinas na organización do tempo.</p> <p>Valoración das necesidades infantís como eixe da actividade educativa.</p> <p>Instrumentos para o control e o seguimento do desenvolvemento físico e a adquisición de hábitos de autonomía persoal.</p> <p>Información ás familias e a outras persoas profesionais: instrumentos.</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Educación para a saúde	25

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Organiza os espazos, os tempos e os recursos da intervención en relación cos ritmos infantís e a necesidade das rutinas dos nenos e das nenas de cero a seis anos e, de ser o caso, coas axudas técnicas que cumpran.	NO
RA4 - Realiza actividades de atención ás necesidades básicas e de adquisición de hábitos de autonomía dos cativos e das cativas, e xustifica as pautas de actuación.	NO
RA5 - Intervén en situacións de especial dificultade ou risco para a saúde e para a seguridade dos cativos e das cativas, e relaciona a súa actuación cos protocolos establecidos para a prevención e a intervención en casos de doenza ou accidente.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.7 Seleccionáronse as axudas técnicas necesarias.
CA3.8 Comprobouse que o ambiente, os materiais e equipamentos específicos cumpran as normas de hixiene e seguridade establecidas na normativa.
CA3.10 Organizáronse actividades e campañas de promoción da saúde.
CA4.7 Utilizáronse as axudas técnicas seguindo os protocolos establecidos.
CA4.8 Respectáronse as normas de hixiene, prevención e seguridade.
CA4.9 Respondeuse adecuadamente ante as continxencias.
CA5.1 Identifícanse as características e as necesidades básicas dos nenos e das nenas de cero a seis anos en materia de saúde e seguridade, en relación coa etapa evolutiva en que se achen e cos instrumentos axeitados.
CA5.3 Descríbense as condicións e as medidas sanitarias e preventivas que cumpra adoptar para a promoción da saúde e o benestar nos centros de atención á infancia.
CA5.4 Valorouse a importancia do estado de saúde e da hixiene persoal do persoal educador na prevención de riscos para a saúde.
CA5.6 Identifícanse os accidentes infantís máis frecuentes.
CA5.7 Descríbense as estratexias de prevención dos accidentes infantís.
CA5.8 Valorouse o papel das actitudes do educador ou da educadora infantil ante as situacións de doenza e accidente.
CA5.9 Comprobouse que o ambiente, os materiais e os equipamentos específicos cumpran as normas de calidade e seguridade.
CA5.11 Valorouse a importancia da educación para a saúde na escola infantil.
CA5.12 Valorouse o papel do persoal con titulación de técnico en educación infantil como axente de saúde e seguridade.

4.6.e) Contidos

Contidos
Prevenção e seguridade na atención ás necesidades básicas: análise de perigos e puntos de control críticos.
Organización de actividades e campañas de promoción da saúde.

Contidos

Hixiene das instalacións e dos utensilios.

Normativa en materia de seguridade e hixiene.

Análise do papel do persoal profesional da educación infantil na atención ás necesidades básicas e na promoción da autonomía persoal dos cativos e das cativas.

Normas de seguridade e hixiene aplicables ao persoal profesional da educación infantil.

Saúde e doenza. Promoción da saúde.

0Valoración do papel do persoal profesional da educación infantil na prevención de riscos relacionados coa saúde e a seguridade infantís.

Factores implicados no proceso de doenza-saúde

Educación para a saúde na escola infantil.

Identificación das doenzas infantís máis frecuentes. Pautas de intervención.

Vacinas

Perigos e puntos de control críticos.

Análise dos riscos e dos factores que predispoñen para os accidentes na infancia. Epidemioloxía.

Análise de estratexias e instrumentos para valorar as condicións de seguridade e hixiene dos centros educativos e de atención á infancia.

Detección de indicadores de risco para a saúde o a seguridade infantil.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Unidade Didáctica 1

Descríbense os parámetros básicos para o seguimento do desenvolvemento físico dos nenos e as nenas.

Identifícanse e selecciónanse dos indicadores e os instrumentos axeitados para o control e seguimento da evolución dos nenos e as nenas e do proceso de intervención.

Unidade Didáctica 2

Descríbense as características e as necesidades dos nenos/as en relación coa alimentación.

Relaciónanse e identifícanse as diferentes pautas en canto a alimentación para cada momento evolutivo dos nenos/as de infantil

Identifícanse os principais trastornos e conflitos relacionados coa alimentación.

Preparáronse espazos e condicións, e recursos máis axeitados para a alimentación.

Unidade Didáctica 3

Descríbense as características e as necesidades dos nenos/as en relación coa hixiene

Identifícanse os principais trastornos e conflitos relacionados coa hixiene.

Deseñáronse ambientes aptos e seguros para a satisfacción das necesidades de hixiene e descanso.

Selecciónanse os obxectos e os recursos materiais necesarios para traballar cos hábitos de hixiene.

Aplicáronse a técnica de aseo e hixiene infantil dos bebés.

Unidade Didáctica 4

Propuxéronse actividades axeitadas para a adquisición do hábito de do sono das nenas/as.

Identifícanse os conflitos e os trastornos relacionados co sono na infancia.

Valorouse a importancia da colaboración da familia na adquisición e na consolidación do hábito de sono.

Selecciónanse os indicadores e os instrumentos axeitados para o control e o seguimento da evolución dos cativos e das cativas, e do proceso de intervención.

Identifícanse as situacións en que cumpra a colaboración das familias e doutro persoal profesional.

Valorouse a importancia da avaliación para dar unha resposta acaída ás necesidades básicas dos cativos e das cativas.

Unidade Didáctica 5

Identifícanse as fontes de información e as técnicas de seguimento do desenvolvemento físico e da adquisición de hábitos, e a detección de situacións de risco

Selecciónanse os indicadores e os instrumentos axeitados para o control e o seguimento da evolución dos cativos e das cativas, e do proceso de intervención.

Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto

Estableceróntese as rutinas diarias para a alimentación, control de esfínteres, e o sono.

Interpretouse correctamente a información recollida

Unidade Didáctica 6

Organizáronse actividades e campañas de promoción da saúde.

Identifícanse as características e as necesidades básicas dos nenos e das nenas de cero a seis anos en materia de saúde e seguridade, en relación coa etapa evolutiva en que se achen e cos instrumentos axeitados.

Valorouse a importancia da educación para a saúde na escola infantil.

Valorouse o papel do persoal con titulación de técnico en educación infantil como axente de saúde e seguridade.

Indicáronse os criterios e os síntomas mais relevantes para a identificación das principais enfermidades infantís, e describíronse os protocolos de actuación

Valorouse a coordinación coas familias e con outras persoas profesionais para a atención dos nenos/as

Valorouse o papel do persoal con titulación de técnico en educación infantil como axente de saúde e seguridade.

O proceso de avaliación concrétese en:

O alumno/a fará unha proba ou mais en cada avaliación, e no caso de que non obteña unha cualificación igual ou superior a 5 puntos, realizará unha proba de recuperación desa avaliación non superada no último trimestre.

Traballos de grupo:

Queda a criterio da profesora cualificar aos distintos membros dun equipo de traballo cunha nota diferente, se estimase que a súa participación e aproveitamento é diferente nalgún caso.

Tódalas actividades programadas teñen carácter obrigatorio. No caso de que un alumno/a non presente unha actividade que deberá ser entregada no tempo e forma acordado, salvo causa debidamente xustificada, de non ser así obterase un "non presentado" o que suporá que esta actividade terá cualificación negativa e fará media para a cualificación final.

Para a superación positiva do módulo e necesaria a presentación e avaliación positiva (mínimo 5 puntos) de tódalas actividades e probas plantexadas o longo dos trimestres.

Criterios de cualificación da avaliación ordinaria:

O 50% da cualificación corresponderá as probas escritas ou orais (conceptos). Si hay varias cualificacións das probas, farase a media. Non se fai media con suspensos.

O 35% da cualificación corresponderá as actividades propostas das diferentes unidades didácticas (traballos individuais ou colectivos) e que deberán ser entregados no tempo e forma acordado, salvo causa debidamente xustificada, de non ser así obterase un "non presentado" o que suporá que esta actividade terá cualificación negativa e fará media para a cualificación final. Si hay varias cualificacións de actividades farase unha media.

O 15% de cualificación corresponderá as actitudes, esta cualificación obterase mediante unha escala de avaliación, que se valorará trimestralmente en cada avaliación.

A cualificación final do módulo obterase da media das cualificacións positivas (igual ou superior a 5 puntos) das dúas avaliacións nas 3 partes do proceso: conceptos, procedementos e actitudes.

Por cada libro leído voluntariamente (dunha relación dada) se lle cualificará con 0.20 puntos, añadidos a nota final do módulo.

Si a cualificación do alumno é por ex. un 5.5, a nota será un 5, si supera o 5.5 será un 6.

Avaliación extraordinaria: os alumnos/as con PD terán unha proba extraordinaria dos contidos de todo o módulo prevista e deseñada para tal fin, e considerase superada cando obteñan unha puntuación igual ou superior a 5 puntos. No DOG do 7 de agosto de 2018 consta "na disposición cuarta, para o alumnado que perdese o dereito á avaliación continua e realizase unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos, con respecto a resolucións de cursos pasados, suprímese" que a cualificación obtida na proba se consignará na avaliación final de módulos". Na práctica isto permiterealizar a proba final extraordinaria con anterioridade á realización da FCT, e a cualificación obtida na proba poderá consignarse na avaliación parcial previa a FCT

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No suposto de que o alumno ou alumna non supere o curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para a súa recuperación, poderá recuperalos neste mesmo período. Para este fin, o equipo docente asignaralle unha serie de actividades de recuperación para os módulos non superados, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.

O alumnado de segundo curso que perdesse o dereito a avaliación continua nun determinado módulo co cal, por razóns de inasistencia reiterada, terá dereito a realizar unha proba final extraordinaria previa a avaliación parcial de módulos correspondente, de acordo ca disposición cuarta do dog 7 de agosto de 2018 (resolución do 24 de xullo de 2018) " na disposición cuarta, para o alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua e realizase unha proba final exttraordinaria previa á avaliaion final de módulos, con respecto a resolucións de cursos pasados, suprímese" que a cualificación obtida na proba se consignará na avaliación final de módulos". Na práctica isto permiterealizar a proba final extraordinaria con anterioridade á realización da FCT, e a cualificación obtida na proba poderá consignarse na avaliacion parcial previa a FCT

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Avaliación extraordinaria: os alumnos/as con PD terán unha proba extraordinaria dos contidos de todo o módulo prevista e deseñada para tal fin, e considerase superada cando obteñan unha puntuación igual ou superior a 5 puntos. No DOG do 7 de agosto de 2018 consta" na disposición cuarta, para o alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua e realizase unha proba final exttraordinaria previa á avaliaion final de módulos, con respecto a resolucións de cursos pasados, suprímese" que a cualificación obtida na proba se consignará na avaliación final de módulos". Na práctica isto permiterealizar a proba final extraordinaria con anterioridade á realización da FCT, e a cualificación obtida na proba poderá consignarse na avaliacion parcial previa a FCT

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A orde de avaliación no seu artigo 23.5 sinala que cada departamento de familia profesional realizará cunha frecuencia mínimia mensual o seguimento das programacións de cada módulo, indicando grado de cumprimento e xustificación razoada no caso de desviacións, ademais a programación será revisada ao inicio de curso e se entregará unha memoria final de curso.

Para o seguimento mensual utilizarase a plataforma, que se entregará a xefatura de departamento na reunión mensual correspondente, xa que dito seguimento e revisión deberá constar nas correspondentes actas de departamento.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal e como se establece na lexislación vixente, Orde do 12 de xullo de 2011, no seu artigo 28: Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

A avaliación inicial do módulo levarase a cabo con un cuestionario de contidos xerais específicos do módulo, especificado a continuación, que se complementará cos datos proporcionados polo titor/a e datos de información de matrícula.

CUESTIONARIO DE AVALIACIÓN INICIAL DO ALUMNADO
MÓDULO DE AUTONOMÍA PERSOAL E SAÚDE INFANTIL

Qué entendes por Autonomía persoal e saúde?

Qué é para ti a saúde?

Qué crees que abarca a educación para a saúde?

Cales pensas que son as enfermidades infantís máis frecuentes nunha escola infantil?

Qué contidos crees necesarios acadar sobre o crecemento e desenvolvemento do neno ou a nena de 0a 6 anos?

Qué contidos crees necesarios acadar sobre a alimentación infantil de 0a 6 anos?

Qué é para ti unha dieta equilibrada?

Qué cuidados crees que son necesarios en canto a hixiene do neno/a de 0 a 6 anos?

Qué sabes sobre as necesidades de descanso dos nenos/as de 0 a 6 anos?

Qué entendes por hábitos de autonomía persoal e saúde?

Qué entendes por necesidades de apoio educativo na infancia?

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O carácter continuo da avaliación debe permitir, a detección precoz das posibles dificultades na adquisición dos contidos por parte do alumnado e, en consecuencia, promover a identificación dos aspectos do proceso que provocan estas dificultades e a adopción das medidas oportunas. Cando a análise da marcha dun estudante determine dificultades para o seguimento, darase un apoio educativo personalizado determinando aqueles contidos nos que ten máis dificultades propoñendo traballos e actividades de reforzo que lle permitan acadar as capacidades terminais asociados aos contidos mínimos propostos nesta programación didáctica.

No caso en que non sexa posible garantir a consecución efectiva dos resultados da aprendizaxe, o equipo docente poderá propoñer a través do departamento de Orientación, a solicitude de flexibilidade horaria, tal e como establece a Orde do 12 de xullo de 2011 no seu artigo 15 (De acordo co artigo 61 do Decreto 114/2010, do 1 de xullo, o alumnado con necesidades educativas especiais, consonte o establecido no artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral).

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

É importante sinalar que ao longo do módulo se traballará coa educación en valores non só a través do traballo de actitudes recollidas no currículo do módulo, senón a través de distintos contidos inherentes ao noso traballo de aula-taller-obradoiro. Para este módulo podemos destacar:

Educación para a igualdade: Estará sempre presente, xa que logo, en ningún momento se fará diferenza entre o noso alumnado por causa do seu sexo, raza, crenzas ou calquera outra característica de diferenciación entre as persoas.

Educación ambiental: É fundamental fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo fomentar o correcto emprego dos medios de que se dispón

sen desperdiciar papel, consumo de auga, electricidade, etc., insistir na reciclaxe e na conservación.

Educación para a saúde: É importante adquirir bos hábitos posturais no traballo, así como uns adecuados hábitos de saúde e limpeza ou unha adecuada hixiene ocular ou visual nun sistema educativo e laboral onde os ordenadores toman cada día un papel máis importante, sen esquecer que a nivel profesional (tendo en conta nas situacións en que exercerán o seu traballo) deben ter en conta a súa saúde persoal e a do usuario como elementos cotiás do seu emprego.

Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar solucións de consenso de xeito democrático. Por exemplo: achegas de propostas ou ideas á hora de fixar condicións de entrega de traballos, datas de probas, etc.

Educación do consumidor: Fomentando entre os alumnos un consumo responsable, tanto dos seus propios materiais como os do centro e o ciclo (aula, material informático, talleres,...)

Interculturalidade: Traballando dende o principio de respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo; entendendo isto como un enriquecemento; sinalar a este respecto, a cada vez máis frecuente presenza nas nosas aulas de alumnos de outras culturas que nos axudan a interpretar que non todas as realidades son iguais.

Considerase tamén de xeito transversal e como valor importante na Formación Profesional a orientación profesional polo carácter teórico e práctico que posúe o módulo e o ciclo, impregnando de funcionalidade cada unha das actividades que realicemos e contextualizándoas, sempre que sexa posible, no noso contorno socioeconómico.

Fomentarase tamén a valoración da formación permanente para o desenvolvemento da labor tanto educativa como profesional.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Visita as Escolas Infantís

Colaboracións cos centros de atención a infancia con programas de actividades relacionadas cos contidos do módulo.

Así mesmo ao longo do curso levaranse a cabo charlas e exposicións con diferentes especialistas en ámbitos de interese para os contidos e desenvolvemento do ciclo formativo como:

Charla impartida polo psicólogo da ONCE

Charla impartida por membros da Asociación de Sordos de Galicia

Charla impartida por membros da Asociación de Celiacos

Práctica Masaxe infantil impartido por unha experta

10. Outros apartados

10.1) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No suposto de que se pase de curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para a súa recuperación, así como do período da súa realización, temporalización e data en que serán avaliados, que coincidirá coa sesión de avaliación parcial previa á realización da FCT en período ordinario.

O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter este módulo pendente poderá recuperalo neste mesmo período. Para este fin, seránlle asignadas unha serie de actividades de recuperación, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.

En ambos casos realizarase un informe de avaliación individualizado. (MD.75.AVA.01 do procedemento de Avaliación PR.75.AVA.01)

10.2) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O sistema extraordinario de avaliación para o alumnado que teña perda do dereito á avaliación continua consistirá:

Actividades prácticas similares as realizadas ao longo do curso na aula/taller/obradoiro, que o alumno presentará en tempo e forma (a criterio do profesor).

Nunha proba teórica conceptual de todo o módulo, na que terá que aprobar cunha nota mínima de 5.

Para aprobar o módulo é condición imprescindible obter como mínimo un 5 tanto nas actividades desenvolvidas e/ou presentadas como na proba teórica e na valoración actitudinal, non existindo a posibilidade de facer media entre as probas, nin de gardar parte aprobada se fose o caso.

Sinalar que para o alumnado con perda do dereito á avaliación continua, terase en conta tal e como establece o artigo 25.3 da Orde do 12 de xullo de 2011: O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10 % de faltas non xustificadas e o 5% de faltas xustificadas según o R.R.I. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou alumna na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde co establecido no correspondente regulamento de réxime interior do centro e que poderá seguir asistindo a clase con carácter presencial salvo en actividades que impliquen riscos tal e como establece a normativa vixente no seu artigo 25.4 O profesorado poderá non permitir a realización de determinadas actividades aos alumnos e ás alumnas que teñan perdido o dereito á avaliación continua, sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmos, o resto do grupo ou as instalacións.

A este respecto e para informar ao alumnado o centro enviará un apercibimento ao alumno ou á alumna cando as faltas de asistencia nun determinado módulo superen o 6% respecto da súa duración total. Nel indicárase que perderá o dereito á avaliación continua no módulo se acumúlase un 10% de non asistencias e un 5% de faltas xustificadas con respecto á súa duración total. Cando as faltas de asistencia alcancen a citada porcentaxe, comunicárase a perda do dereito á avaliación continua.

Na secretaría do centro deberá quedar constancia do apercibimento e da comunicación da perda do dereito á avaliación continua.